

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CZV

Student: Martina DITRYCHOVÁ

Obor: ČJ - D

Název práce v českém jazyce: Postavy v kronikách Prydainu a jejich inspirační zdroj. Morfologie Kronik Prydainu

Název práce v anglickém jazyce: Characters in the chronicles of Prydain and their source of inspiration. Morphology of the Chronicles of Prydain

Vedoucí práce: Mgr. Iva Krejčová, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Věra Brožová

Martina Ditrychová si jako téma své bakalářské práce zvolila interpretaci postav v *Kronikách Prydainu*, literární fantasy pentalogii z 60. let 20. století amerického spisovatele Lloyda Alexandra. Vzhledem k množství hrdinů autorka neusilovala o komplexní vyčerpání problematiky, ale pokusila se na základě literárněvědné klasifikace literárních figur postihnout příznačné rysy a strukturu této fantastické ságy a určit její zjevné inspirace nejen ve velšské mytologii, ale výběrově také v antické mytologii, Bibli či kouzelné pohádce.

Při své analýze a následné interpretaci textů vycházela Martina Ditrychová z literárně-teoretické koncepce postavy, jak ji uvádějí současné české literárněvědné studie, a metodologicky čerpala z klasifikace postav v *Morfologii pohádky* Vladimíra J. Proppa, knihy Campbella Josepha *Tisíc tváří hrdiny...* (2000) a dalších děl zabývajících se keltskou mytologií. Přitom autorka považovala rovněž za příhodné vyzkoušet na rozboru postav i psychologizující Jungovu teorii archetypů, která se jí pak při samotné interpretaci neprokázala jako dostatečně přiléhavá, což na příslušných místech přesvědčivě zdůvodnila.

Vzhledem k tomuto typu práce by mohlo dojít k tomu, že autorka skončí u popisu příběhů jednotlivých postav a další analýzu už neprovede, protože se ztratí v komplikovaných vztazích a konstelacích postav. Martině se ale podařilo vypracovat velmi důmyslnou a logickou strukturu každé kapitoly, které nepředchází teoretický úvod o různých typologiích postav, jak by se dalo očekávat. Ve svých úvodních statích naopak autorka dovedně spojuje teoretické koncepce s analýzou jednotlivých rysů a funkcí vybraných reprezentantů a vyvozuje už přitom dílčí interpretační závěry; volí tudíž jen problémové části osudů jednotlivých hrdinů, aby na nich poukázala na jejich fikční potenci. Celou práci doprovází perfektně sestavený podrobný

poznámkový aparát.

V první části práce tedy autorka vytipovává několik reprezentujících rolí postav a sleduje u nich, do jaké míry odpovídají Proppově klasifikaci pohádkových figur (hrdina, královská dcera, odesílatel, pomocník, dárce, škůdce, nepravý hrdina). Hrdina Taran jí slouží jako ukázkový hlavní hrdina, v jehož charakteru, motivacích a cílech se projevují jak základní rysy hrdinské postavy a jeho cesty za sebepoznáním přes řadu obtížných zkoušek, tak i odlišné znaky od představy klasického heroického představitele fantasy (lidské nectnosti, pochybnost o sobě, strach, stesk po domově, absence kouzelných schopností apod., viz s. 11n). Už v úvodních částech práce rozebrala Martina velice trefně některé potenciální intertextové aluze, např. u postavy Medwyna velice zdařile interpretovala jeho vazbu k biblickému Noemovi (s. 23n), nebo pozoruhodně odlišila funkci škůdce, záporné postavy Arawna od postavy krále Zásvětí v keltských pověstech Mabinogi (s. 37–38). Autorka dále zajímavě pojednala například funkci Adaonovy prorocké vize, která anticipuje budoucí vývoj příběhů (s. 30), nebo osudovou vazbu dvou ženských postav – Achren a Eilonwy – a její roli v rozvíjení fabule (s. 39–41).

Ve druhé kapitole autorka shrnula klíčové vztahy a konstelace postav v prydainské společnosti. Podnětně vystihla poměr kouzelného světa k lidskému, které se navzájem za určitých okolností prostupují, přitom však předznamenávají nový lidský věk (s. 47–48) a charakterizovala podíl ženských a mužských postav na konstrukci jednotlivých zápletek, přičemž zobecnila jejich základní charakteristiky podle literárněvědného úzu (s. 50). Za velice zdařilou považují rovněž podkapitolu **2.3 Příklady intertextuality**, v níž Martina podrobněji analyzuje intertextuální motivy – zejména motiv „plaváčka“ (s. 51n) a bohyní osudu (s. 53n).

Bakalářskou práci Martiny Ditrychové považují za výbornou přínosnou práci jak po stránce formální, stylistické, tak věcné, která si klade otázky, vhodně problematizuje zdánlivě jednoznačný žánr fantasy určením intertextuálních vazeb a přitom zohledňuje nejnovější českou i světovou literaturu. Jedná se navíc o první českou kvalifikační práci, jež se tímto tématem – podle mého názoru – velice zdařile zabývá.

Navrhuji z těchto důvodů hodnotit bakalářskou práci Martiny Ditrychové jako jednoznačně **výbornou (známka 1)**.

V Praze dne 25. 8. 2013

Podpis: Iva Krejčová